

Social Network First?

Paula Smith

Hogeschool Inholland

Social Network First?!

- Knipooog naar Housing First
- Inzetten op verbondenheid
- verschuiving van resource methode naar bredere netwerkbenadering
- Drie pijlers: netwerk betrekken, werken aan nieuw netwerk en werken aan een steungroep

Samenwerkingsverband tweejarige pilot

- Hogeschool van Amsterdam
- Hogeschool Inholland
- HVO-Querido
- Leger des Heils
- Cordaan

Centrale doel

Met dit onderzoek wilden we meer praktische kennis ontwikkelen over hoe netwerondersteuning in te zetten bij dakloze mensen, over wat in die context werkt en over het samen met dakloze mensen en hun netwerk versterken van regie

Centrale vragen

- Hoe draagt netwerkondersteuning bij aan het versterken van de eigen regie van mensen die dakloos zijn?
- Wat zijn de werkzame mechanismes bij netwerkondersteuning aan mensen die dakloos zijn?
- Wat is de invloed van de stedelijke contexten in Amsterdam en Haarlem op hoe professionals aan netwerkondersteuning werken?

Een betrokken en betekenisvol netwerk

- Versterkt gevoel van verbondenheid en dringt (toekomstige) sociale, psychische en fysieke problemen terug
- In de context van dakloosheid uitdagend vanwege vertroebelde relaties en verschillende ideeën over betrokkenheid
- Gezonde en minder gezonde sociale netwerken in het bevorderen van regie
- Relaties zijn dynamisch en interactief, samen verkennen waar mogelijkheden voor versterking regie liggen
- Afstemming tussen cliënten, naasten en sociaal werkers is noodzakelijk

Een betrokken en betekenisvol netwerk

- Resourcemethode blijkt moeilijk vanwege schaamte, verstoorde relaties en diversiteit tussen dakloze mensen
- Waar mogelijk steungroep, anders werken aan versterken relaties en mogelijkheden creëren voor nieuwe relaties

*'Of iemand nou wel of geen steungroep opzet als hulpverlener, het belangrijkste is dat de Amsterdammer ervaart dat hij een steungroep heeft. Dat hij mensen heeft waarop ie kan steunen! Dat vind ik het belangrijkste, maakt niet uit hoe zich dat vormgeeft!' –
netwerkondersteuner*

Een betrokken en betekenisvol netwerk

- Verschillen in doelen tussen cliënten en netwerkondersteuners
- Professionals als passanten blijkt ingewikkelder

'Dat is het domste dat je kan doen. In de twee, drie jaar dat maatschappelijk werkers naast je staan, ... ze weten alles van je. Ze weten vaak meer van je dan je eigen ouders. En dat moet je niet, na drie jaar, je hebt ons niet meer nodig en nou flikker je maar op. Dat werkt niet!' – cliënt

Randvoorwaarden

- Voldoende tijd
- Kennis en vaardigheden ontwikkelen en onderhouden
- Persoon in kwestie moet netwerk willen toelaten
- Een goede ontvangstruimte
- Zorgvuldige overdracht

'Ook een leuke ruimte om af te spreken met netwerk, dat ontbreekt. Je hebt alleen twee hokjes. Je gaat dan nog eerder naar de bieb, maar daar ga je ook niet echt persoonlijke dingen bespreken. [Wat we missen is een] wat gezelligere ruimte, wat huiselijk of zo.' – netwerkondersteuner

Randvoorwaarden

- Betrouwbaarheid tussen netwerkondersteuner en cliënt
- Transparantie over verwachtingen
- Aanpassen aan tempo cliënt en momentum
- Ervaringskennis en – deskundigheid
- Bijdragen aan bestaanszekerheid
- Overvraging netwerk voorkomen door facilitering

'Het gaat erom dat je op het juiste moment iets inzet. Dat het werkt voor de daklozen, dit is buiten je eigen invloed. Je moet hierbij observeren: wat is het juiste moment? Soms kabbel je maar wat aan met iemand. Hoe kom je in relatie met die persoon? Wat dan helpend is, is dat je niet verbonden bent aan een plek. Ik probeer bijvoorbeeld in relatie te komen door ontbijt op bed te brengen bij iemand onder de A10, of naar een inloop te gaan als ik weet dat iemand daar vaak naartoe gaat.' – netwerkondersteuner

Netwerk

- Versterken
- Vergroten
- Begrenzen

'Soms nam zij [cliënt] ook een vriend mee naar een afspraak, maar hij ging van alles vragen, dingen over haar kinderen, over financiën... Dingen waar hij zich niet mee bezig hoefde te houden ... Toen vroeg ik daarna: wilde je wel dat die man mee was? En toen zei ze nee, eigenlijk niet maar, hij drong heel erg aan en wilde per se. Dus toen zei ik ook, als hij het nog een keer vraagt dan zeg ik wel tegen hem dat ik het liever alleen met jou doe. Dus ja, dat is dan zoeken.' – netwerkondersteuner

Relatieherstel en/of -behoud

- Kleine stappen zetten
- Triadische gesprekken voeren vanuit openheid en met oog voor zorgen van naasten
- naasten met zorgen of angsten apart spreken, bijvoorbeeld voorafgaand aan een groepsgesprek

‘Soms is het nodig dat de netwerkkondersteuner eerst contact opneemt met de personen uit de steungroep, zodat er wat lading kwijt kan. Lading van gekwetstheden, van even goed voorsorteren, of dat diegene voelt wat nodig is. Maar dat kan niet anders dan met toestemming van de Amsterdammer (de cliënt). Daar ligt altijd de regie.’ – netwerkkondersteuner

A photograph of three people sitting at a table in a restaurant or cafe. On the left is a man with long white hair and a beard, wearing a grey hoodie. In the middle is a man with a dark beard and hair, wearing a grey hoodie with the word 'Champion' on it. On the right is an older woman with glasses and a red headband, wearing a dark jacket. She is holding a piece of bread. The background shows other people at tables, slightly out of focus.

Handvatten voor professionals

- Gezamenlijke besluitvorming faciliteren
- Stimuleren wederkerigheid en sociale verantwoordelijkheid
- Verbeteren sociale vaardigheden

'De methode werkt zo mooi om de cliënt weer het nut te laten voelen in het leven. Zij moeten niet alleen zorg ontvangen en zijn hulpeloos, maar door deze werkwijze ontdekken zij dat ze zelf ook wat toe te voegen hebben en van waarde zijn. Er kan een stukje wederkerigheid zijn in het contact en zij zijn nodig voor de familie.' – netwerkondersteuner

De stedelijke context

- Anonimiteit
- Individualiteit
- Migratiediversiteit
- Grotere woontekorten
- Veelheid aan voorzieningen
- Grotere complexiteit problematiek

A person wearing a blue jacket and a red patterned scarf is holding a cardboard cutout of a house. The house has two square windows and a rectangular door. The background is slightly blurred, showing a white and green patterned bag.

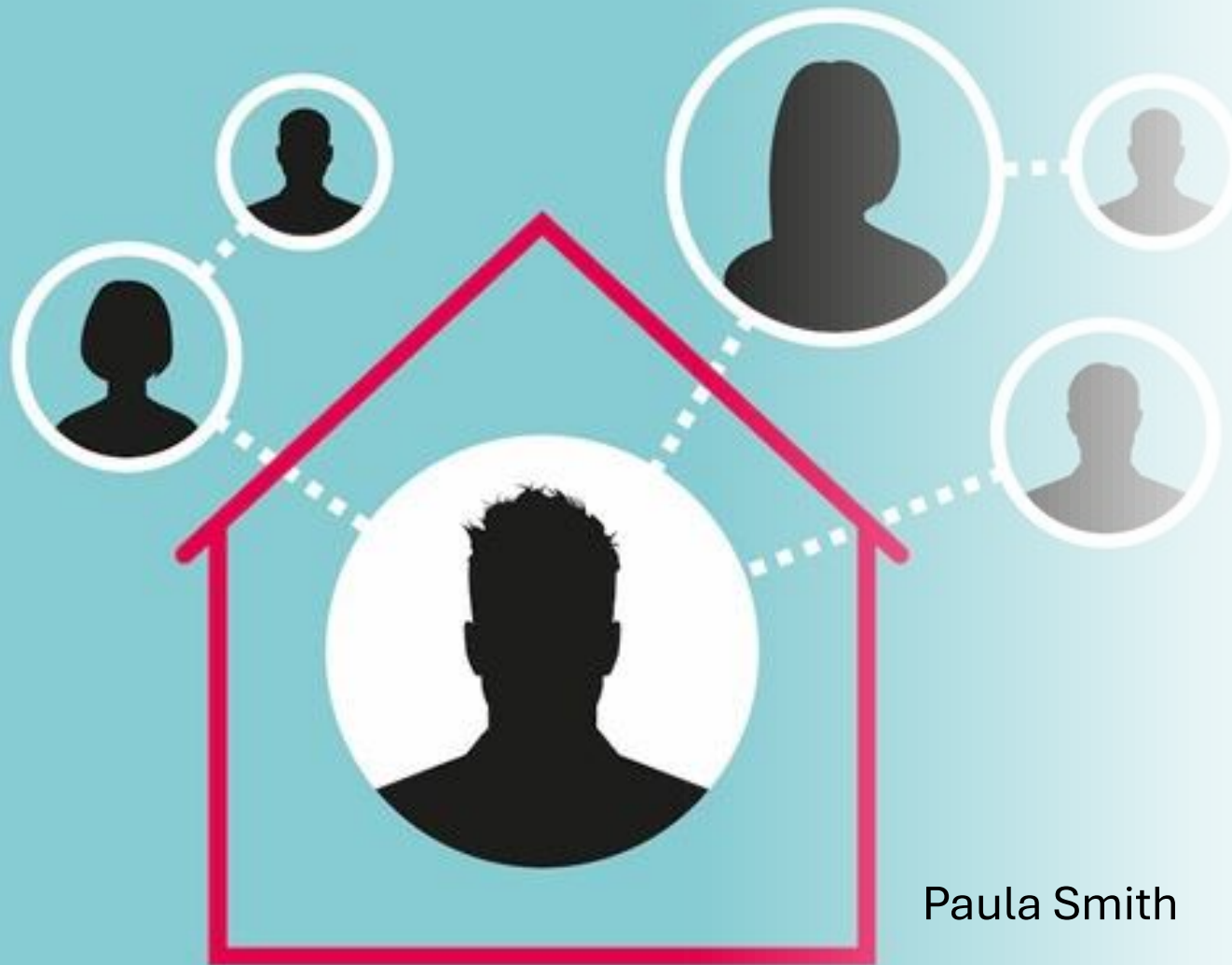
Beleidsfactoren

- Co-creatie en continuïteit
- Integrale aanpak
- Aanbestedingen
- Landelijke wetgeving zoals kostendelersnorm

Organisatiefactoren

- Organiseren van netwerkondersteuning door alle fasen heen
- Werken aan een cultuurverandering
- Structurele coaching en training rondom betrekken netwerk
- Uitnodigende spreekruimtes en registratiesystemen
- Inter stedelijke vakgroep

Social Network First?

Paula Smith

Hogeschool Inholland

<https://www.inholland.nl/socialnetworkfirst>